

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

אָשִׁיב לָאִישׁ

אִגְּרוֹת חִזּוּק, שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת,
עֵצוֹת, הִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת נִפְלָאוֹת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

מֵאֵת מוֹרֵנוּ רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ,
מֵאִיר דְּרָכִים וּמְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת,
הָאי"ש אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה,

מוֹרֵנוּ הָרַב הַצַּדִּיק ר' יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְוֶער שְׁלִיטָ"א

הוֹלָה וּמַשְׁקֶה מְתוּרַת רַבּוֹ כקש"ת **מָרָן מוֹהָרָא"ש זי"ע**

קונטרס ק"ע
פרשת ויקרא-זכור תשפ"ד

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי
חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב תַּלְמִידֵי הַיַּלְּ"ה הַקָּדוֹשׁ
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, תשפ"ד

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
הפצה ראשית:
052-7618316

בבני ברק
052-7138892
03-5743542

ד ו א " ל :
1@מוהראש.ישראל

זכות הפצת הקונטרס

נודב לעילוי נשמת

הרה"ח ר' בנימין ביניש ב"ר יחזקאל שרגא זצ"ל

תהא נשמתו הטהורה צרורה בצרור החיים

זכות הפצת הקונטרס

נודב לעילוי נשמת הבה"ח

יעקב מאיר בן ר' ישראל אהרן

תהא נשמתו הטהורה צרורה בצרור החיים בצל צח היכל הקודש של רבינו ז"ל שהשתדל להפיץ דעתו הקדושה בעולם בריבוי גדול

זכות הפצת הקונטרס

הוקדש לזכות

נחמן ישראל בן שבע,
יוסף יואל בן שבע,
חיה שרה בת שבע

בזכות ההתחזקות בקריאת קונטרס זה, שיזכו להיות יהודים כשרים כל ימי חייהם ומקורבים לצדיקי אמת

אָשִׁיב לָאִישׁ

מַה הַבְּאוּר בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ שֶׁלִּפְעָמִים מֻחֶמֶת גֹּדֶל הָאַהֲבָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג אֵינָם מוֹלִידִים?

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, יוֹם ב׳ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא זָכוֹר ח׳ אֲדָר ב׳ הַ׳תשפ״ד

שָׁלוֹם רָב אֶל ... וְ... שֻׁיחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתַּבְכֶם.

אוֹדוֹת שְׁאֵלַתְכֶם עַל דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בָּנִים סִימָן ע״ד) לִפְעָמִים מֻחֶמֶת אַהֲבָה גְּדוֹלָה שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ – אֵינָהּ מוֹלֶדֶת, מַה הַבְּאוּר בָּזֶה? הֲרֵי כָּל יְסוֹד בִּנְיַן בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם תָּלוּי בָּאַהֲבָה שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין מא ע״א), שֶׁהַפָּסוּק (וַיִּקְרָא יט, יח) וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ, נֶאֱמַר עַל נְשׂוּאִין, וְכֵן אָמְרוּ (יְבָמוֹת סב ע״ב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ וְכוּ׳, עָלָיו נֶאֱמַר (אִיּוֹב ה כד) וְיָדַעְתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וְגוֹ׳, אִם כֵּן אֵיךְ יְכוֹלָה לָצֵאת תַּקָּלָה, שֶׁלִּפְעָמִים מֻחֶמֶת אַהֲבָה גְּדוֹלָה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ – אֵינָהּ מוֹלֶדֶת חַס וְשָׁלוֹם, מַהוּ הַפֵּרוּשׁ בָּזֶה?

וְנִרְאֶה קְצָת בְּבֵאוּר הָעִנְיָן, שֶׁהֲרֵי בַּמַּרְאֵי מְקוֹמוֹת שֶׁל סֵפֶר הַמִּדּוֹת מְצִינִים שָׁם שְׁנֵי מְקוֹרוֹת, א׳ מַה שֶּׁנֶּאֱמַר אֵצֶל רָחֵל (בְּרֵאשִׁית כט, יח), וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת רָחֵל וְגוֹ׳, וְכֵן (שָׁם פָּסוּק ל) וַיֶּאֱהַב גַּם אֶת רָחֵל מִלֵּאָה וְגוֹ׳, וּלְבַסּוֹף (שָׁם פָּסוּק לא) וְרָחֵל עֲקָרָה, וּב׳ מַה שֶּׁנֶּאֱמַר אֵצֶל אֶלְקָנָה וְחַנָּה (שְׁמוּאֵל א א ד) כִּי אֶת חַנָּה אָהֵב וַה׳ סָגַר רַחְמָהּ, הֲרֵי אֵצֶל שְׁתֵּיהֶן הַתּוֹרָה מַדְגִּישָׁה שֶׁבַּעֲלֵיהֶן אָהֲבוּ אוֹתָן, וּמִיָּד כְּתִיב שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם יְלָדִים, וּמִזֶּה גִּלָּה רַבֵּנוּ זַ״ל הַשִּׁגָּה הַנַּ״ל שֶׁלִּפְעָמִים מֻחֶמֶת אַהֲבָה גְּדוֹלָה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ – אֵינָהּ מוֹלֶדֶת.

וְהִנֵּה רָאוּי לְהִתְבּוֹנֵן, הֲרֵי לְבַסּוֹף הָיוּ לִשְׁתֵּיהֶן יְלָדִים, רָחֵל הוֹלִידָה אֶת יוֹסֵף וּבִנְיָמִין וְחַנָּה הוֹלִידָה אֶת שְׁמוּאֵל וְעוֹד, אִם כֵּן לְבַסּוֹף הֲרֵי נִתְקַן הָעִנְיָן, אִם כֵּן יֵשׁ לְהָבִין מַה גָּרַם הַתִּקּוּן?

אָשִׁיב לָאִישׁ

אֲבָל מְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק ב׳ סִימָן ל״ב) שֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם הַזּוֹג הַקָּדוֹשׁ שֶׁשְּׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים מְאֹד וּבְוַדַּאי הַקֶּשֶׁר וְהָאַהֲבָה בֵּינֵיהֶם בִּשְׁלֵמוּת גָּדוֹל, אֲבָל כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הָאַהֲבָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת צְרִיכִין גַּם מִדַּת הַקִּנְאָה, וְכִדְאִיתָא בְּזֹהַר (וַיְחִי רמה עא) כָּל רְחִימוּתָא דְּלֵית בָּהּ קִנְאָה אֵינָהּ רְחִימוּתָא (כָּל אַהֲבָה שֶׁאֵין בָּהּ קִנְאָה אֵינָהּ אַהֲבָה), אֲבָל אֵיךְ שַׁיָּךְ אֵיזֶה מֻשָּׂג שֶׁל קִנְאָה בִּזּוּג כָּל כָּךְ קָדוֹשׁ שֶׁשְּׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים מְאֹד, וְיֵשׁ אַהֲבָה אֲמִתִּית בֵּינֵיהֶם? וּמַסְבִּיר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁלִּפְעָמִים הָאַהֲבָה דַּיְקָא גּוֹרֶמֶת לָהֶם לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִדַּת הַקִּנְאָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁמְּקַנְּאִים בֵּינֵיהֶם שֶׁלֹּא יִנָּתֵן מָקוֹם לְשׂוּם דָּבָר לְקַלְקֵל הָאַהֲבָה, וּכְמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בְּקִנְאַת סוֹטָה, שֶׁלִּפְעָמִים עָבַר רוּחַ קִנְאָה בֵּינֵיהֶם, אֲבָל הִיא לֹא נִטְמְאָה, וְאָז לֹא רַק שֶׁאֵינָהּ מְקֻבֶּלֶת עֹנֶשׁ, אֶלָּא אַדְרַבָּה, וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זֶרַע, שֶׁמּוֹלִידָה יְלָדִים, נִמְצָא שֶׁהַקִּנְאָה עָזְרָה לְחַזֵּק אֶת הָאַהֲבָה, עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

אִם כֵּן נִמְצָאנוּ לְמֵדִים שֶׁצְּרִיכִין לְצָרֵף לְמִדַּת הָאַהֲבָה שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, גַּם אֶת מִדַּת הַקִּנְאָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, לְקַנְאוֹת שֶׁלֹּא לָתֵת לְשׂוּם דָּבָר לְקַלְקֵל הָאַהֲבָה שֶׁבֵּינֵיהֶם, שֶׁמִּצַּד אֶחָד יֵשׁ אַהֲבָה גְּדוֹלָה, וּמִצַּד שֵׁנִי יֵשׁ גַּם סוּג קִנְאָה, לִשְׁמֹר עַל הָאַהֲבָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁבְּדֶרֶךְ כְּלָל קִנְאָה אֵינָהּ מִדָּה טוֹבָה, אֲבָל כָּאן הַקִּנְאָה בָּאָה כְּדֵי לְחַזֵּק הָאַהֲבָה שֶׁבֵּינֵיהֶם, וְעַל כֵּן הִיא כְּשֵׁרָה.

וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים שֶׁבֵּין אֶצֶל רָחֵל אִמֵּנוּ וּבֵין אֶצֶל חַנָּה הָיָה עִנְיָן שֶׁל קִנְאָה בֵּינָן לְבֵין בַּעֲלֵיהֶן, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל א) וּתְקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחוֹתָהּ וְגוֹ׳ עַד שֶׁאָמְרָה לְיַעֲקֹב, הָבָה לִי בָנִים וְאִם אַיִן מֵתָה אָנֹכִי, וְגַם אֶצֶל חַנָּה כְּתִיב (שְׁמוּאֵל א א ו) וְכִעַסַּתָּה צָרָתָהּ גַּם כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ, וְאִיתָא בְּתַרְגּוּם יוֹנָתָן, וּמַצְהֲבָא לָהּ צָרָתָהּ אַף מֶרָגְזָא לָהּ בְּדִיל לְאַקָנְיוּתָהּ, שֶׁפְּנִינָה גָּרְמָה לָהּ צַעַר וְכַעַס כְּדֵי שֶׁתְּהֵא לָהּ קִנְאָה מִמֶּנָּה (עַיֵּן שָׁם בְּפֵרוּשׁ הָרַד״ק), וְאָמְרוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לא ע״ב) אָמְרָה חַנָּה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אִם רָאֹה תִּרְאֶה בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ, אִם רָאֹה מוֹטָב, וְאִם לָאו, תִּרְאֶה, אֵלֶךְ

אָשִׁיב לָאִישׁ

וְאֶסְתַּתֵּר בִּפְנֵי אֶלְקָנָה בַּעֲלִי וְכֵיוָן דְּמִסְתַּתַּרְנָא מַשְׁקוּ לִי מֵי סוֹטָה, וְאִי אַתָּה עוֹשֶׂה תּוֹרָתְךָ פְּלַסְתֵּר שֶׁנֶּאֱמַר וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זָרַע, הֲרֵי מְפֹרָשׁ שֶׁהָיָה אֶצְלָהּ עִנְיָן שֶׁל קְנָאָה, לֹא קְנָאָה רָעָה הַגּוֹרֶם לָאָדָם לְהִתְרַחֵק מִן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא קְנָאָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁיִּגְרֹם לִהְיוֹת לָהּ יְלָדִים, וְשֶׁלֹּא יִתְקַלְקֵל הָאַהֲבָה שֶׁבֵּינֵיהֶם, נִמְצָא שֶׁהַתִּקּוּן שֶׁל אַהֲבָה גְּדוֹלָה שֶׁלִּפְעָמִים גּוֹרֵם שֶׁאֵין הוֹלָדָה, כְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, לְהוֹסִיף גַּם עִנְיָן שֶׁל קְנָאָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁקְּנָאָה זֹאת הִיא גּוּפָא שְׁלֵמוּת הָאַהֲבָה, וּכְדִבְרֵי הַזֹּהַר הַנַּ״ל, כֹּל רְחִימוּתָא דְּלֵית בָּהּ קְנָאָה - אֵינָהּ רְחִימוּתָא.

נִמְצָא שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה סוֹד נִפְלָא מִמַּעֲלַת הָאַהֲבָה שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְשֶׁלִּפְעָמִים כְּדֵי לְהַגִּיעַ לִידֵי הוֹלָדָה, צְרִיכִין לְצָרֵף לָזֶה בְּחִינָה שֶׁל קְנָאָה הַנִּלְמָד מֵרָחֵל אִמֵּנוּ וּמֵחַנָּה, שֶׁקְּנָאָה זֹאת מוֹסִיפָה עוֹד יוֹתֵר אַהֲבָה, כְּמוֹ לְמָשָׁל אֵצֶל רָחֵל, שֶׁקְּנָאָה בַּאֲחוֹתָהּ, וְרָצְתָה שֶׁגַּם לָהּ יִהְיֶה יְלָדִים שֶׁלֹּא תִּתְקַלְקֵל הָאַהֲבָה שֶׁבֵּינָהּ לְבֵין בַּעֲלָהּ, וּבֶאֱמֶת זָכְתָה אַחַר כָּךְ לִילָדִים, וְכֵן אֵצֶל חַנָּה, שֶׁקְּנָאָה בִּפְנִינָּה וְרָצְתָה שֶׁיִּהְיֶה לָהּ יְלָדִים שֶׁלֹּא תִּתְקַלְקֵל הָאַהֲבָה בֵּינָהּ לְבֵין אֶלְקָנָה בַּעֲלָהּ, וְגַם הִיא זָכְתָה אַחַר כָּךְ לִילָדִים, וְעַל כֵּן הִזְכִּירָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת קְנַאַת הַסּוֹטָה, שֶׁהִיא בֶּאֱמֶת טְהוֹרָה, וְדַיְקָא עַל יְדֵי קְנַאַת בַּעֲלָהּ, וְהַשְׁקָאַת אוֹתָהּ מֵי סוֹטָה, מְקַבֶּלֶת שָׂכָר שֶׁל וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זֶרַע, וְנוֹלְדִים לָהּ יְלָדִים.

כָּל זֶה כָּתַבְנוּ כְּדֵי לְנַסּוֹת לְהַסְבִּיר אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל הַקְּדוֹשִׁים וְהָעֲמֻקִּים מִנִּי יָם, אֲקַוֶּה שֶׁהֲבַנְתֶּם מִמֶּנָּה מַעֲנֶה עַל שְׁאֵלַתְכֶם.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלַתְכֶם הַשְּׁנִיָּה עַל דְּבַר הַבְטָחַת הַצַּדִּיק שֶׁהִבְטִיחַ שֶׁמִּי שֶׁיִּדְפֹּיס ״אֲשֶׁר בְּנַחַל״ יִזְכֶּה לִישׁוּעָה וַעֲשִׂיתֶם אֶת זֶה וַעֲדַיִן לֹא רְאִיתֶם יְשׁוּעָה וְכוּ׳, אוּלַי בְּעֵינֵיכֶם הַבְּשָׂרִיּוֹת לֹא רְאִיתֶם יְשׁוּעָה, אֲבָל תִּהְיוּ מֻבְטָחִים שֶׁהַנְּשָׁמוֹת שֶׁלָּכֶם רָאוּ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, כִּי הַבְטָחַת הַצַּדִּיק אֵינָהּ חוֹזֶרֶת רֵיקָם, וּבְוַדַּאי פְּעֻלָּתָם דְּבָרִים גְּדוֹלִים

אָשִׁיב לָאִישׁ

מְאֹד, אֲבָל דְּבָרִים כָּאֵלּוּ מְאֹד עֲדִינִים בְּמַהוּתָם וּצְרִיכִין לְהִתְאַזֵּר בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וּתְמִימָה, וְלָדַעַת שֶׁבְּזֶה שֶׁמְּקַיְּמִים רְצוֹן הַצַּדִּיק, זֶה בְּעַצְמוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּזְכּוּ לִרְאוֹת יְשׁוּעָה גַּם בְּעֵינֵיכֶם הַבְּשָׂרִיוּת, וְעַל דְּבָרִים כָּאֵלּוּ וְכֵיוֹצֵא בָּהֶם אָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה וְלוֹמַר "הִנֵּה קַיַּמְתִּי אֶת רְצוֹן הַצַּדִּיק, אֲנִי מֻכְרָח לִרְאוֹת כְּבָר יְשׁוּעָה", זֶה עִנְיַן שֶׁל דְּחִיקַת הַשָּׁעָה שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל הִזְהִיר עַל זֶה מְאֹד, וְאָמַר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן קצ"ו) שֶׁזֶּה כְּמוֹ גְּזֵלָה, כְּמוֹ אָדָם שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַמְתִּין שֶׁיַּגִּיעַ הַדָּבָר לְיָדוֹ בְּהֶתֵּר וּבְיֹשֶׁר, וְלוֹקֵחַ אוֹתוֹ בִּגְזֵלָה וּבִכְפִיָּה, וּלְבַסּוֹף אֵינוֹ מַרְוִיחַ מִזֶּה כְּלוּם, כִּי יִצְטָרֵךְ לְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה בְּעַל כָּרְחוֹ וְנֶגֶד רְצוֹנוֹ, וּלְפְעָמִים גַּם לְשַׁלֵּם כֶּפֶל, נִמְצָא שֶׁלֹּא הִרְוִיחַ אֶלָּא הִפְסִיד הַרְבֵּה, וְאִם הָיָה מַמְתִּין לִישׁוּעַת ה' הָיָה מַרְוִיחַ מִכָּל הַצְּדָדִים.

וְכֵן הוּא בְּכָל הַבַּקָּשׁוֹת שֶׁאָדָם מְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְלֹא לָתֵת זְמַן וּגְבוּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, מָתַי צָרִיךְ לְהַגִּיעַ הַיְשׁוּעָה, כִּי זֶה נִקְרָא "עִיּוּן תְּפִלָּה" שֶׁעָלָיו אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת נ"ה ע"א) כָּל הַמְעַיֵּן בִּתְפִלָּתוֹ בָּא לִידֵי כְּאֵב לֵב, שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי יג יב) תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה לֵב, הָאָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יִתֵּן, וְאִם לָאו, לָאו, וְאָז כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בִּתְפִלָּתוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, סוֹף כָּל סוֹף הוּא זוֹכֶה לִרְאוֹת בִּישׁוּעַת ה', וְנִשְׁלָמִים כָּל חֶסְרוֹנוֹתָיו.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וּפוּרִים מֵאִיר וְשָׂמֵחַ.

אָשִׁיב לָאִישׁ

אֵיךְ אֶפְשָׁר לִסְלֹחַ לְמִי שֶׁגָּרְמָה לִי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה צַעַר?

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג׳ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא זָכוֹר ט׳ אֲדָר ב׳ ה׳תשפ״ד

שָׁלוֹם רָב אֶל ... תְּחִיֶּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבֵךְ וְשָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ עִצָּם תְּשׁוּקָתֵךְ לִהְיוֹת בַּת יִשְׂרָאֵל טוֹבָה וְצַדִּיקָה וּלְהִתְעַלּוֹת בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּתְרוּמִיּוֹת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתַּצְלִיחִי בֶּאֱמֶת וְכֻלָּם יִרְווּ מִמֵּךְ רֹב נַחַת דְּקֻדּוּשָׁה.

אוֹדוֹת הַסִּפּוּר שֶׁלָּךְ עִם הַחֲבֵרָה ... שֶׁלְּפִי דִּבָּרַיִךְ מְצִיקָה לָךְ הַרְבֵּה שָׁנִים, וְהִיא בָּאָה לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא הָיִית יְכוֹלָה לְהָבִיא אֶת עַצְמֵךְ לִסְלֹחַ לָהּ, בְּאָמְרֵךְ, הֲרֵי הַיַּלְדָּה הֵצִיקָה לִי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זְמַן, וְגָרְמָה לִי לִבְכּוֹת כָּל כָּךְ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֵרֹב צַעַר, וַאֲנִי פִּתְאוֹם אֶמְחַל לָהּ כְּאִלּוּ לֹא קָרָה כְּלוּם... וַחֲבֵרוֹת אֲחֵרוֹת מַמְלִיצוֹת שֶׁכֵּן תִּמְחָלִי לָהּ, וְאַתְּ רוֹצָה לָדַעַת חַוַּת דַּעְתִּי בָּעִנְיָן.

אֲנִי אוֹמֵר לָךְ, שֶׁבְּוַדַּאי זֶה לֹא דָּבָר קַל לִמְחֹל וְלִסְלֹחַ לְמִי שֶׁהֵצִיקָה לָךְ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זְמַן, וְסָבַלְתְּ מִמֶּנָּה הַרְבֵּה צַעַר וְשִׁבְרוֹן לֵב, אֲבָל עִם כָּל זֶה יֵשׁ מִצְוָה בַּתּוֹרָה שֶׁל (וַיִּקְרָא יט יח) לֹא תִקֹּם וְלֹא תִטֹּר בְּנֵי עַמֶּךָ, שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת נְקָמָה אוֹ לִשְׁמֹר שִׂנְאָה נֶגֶד אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט אִם הִיא בָּאָה לְבַקֵּשׁ מְחִילָה וּסְלִיחָה, אֲבָל עֲדַיִן נִשְׁאֶרֶת הַשְּׁאֵלָה, אֵיךְ זוֹכִין לְהַגִּיעַ לְהַשָּׂגָה כָּזֹאת, הֲרֵי אַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל עֲדַיִן הַנֶּפֶשׁ כְּאוּבָה וּפְגוּעָה מִזְּמַנִּים הַרְבֵּה וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לִמְחֹק רְגָשׁוֹת כָּאֵלּוּ?

וְהַתְּשׁוּבָה לָזֶה הוּא הַלִּמּוּד הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הַנִּקְרָא ״הִתְחַדְּשׁוּת״, שֶׁאָדָם יִהְיֶה בְּעֵינָיו בְּכָל יוֹם כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה מַמָּשׁ,

אָשִׁיב לָאִישׁ

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתְּהִלִּים (מִזְמוֹר ב, ז) אֲנִי הַיּוֹם יְלַדְתִּיךָ, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לָלֶכֶת עִם הַלִּמּוּד הַזֶּה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כְּבָר לֹא קָשֶׁה לוֹ לִסְלֹחַ אוֹ לִמְחוֹת נְטִירָה מִלִּבּוֹ, שֶׁהֲרֵי נוֹלַד עַכְשָׁו מֵחָדָשׁ, וְאֵין לוֹ עֵסֶק עִם חֶשְׁבּוֹנוֹת יְשָׁנִים נֶגֶד זֶה אוֹ נֶגֶד זֶה, שֶׁהֲרֵי כָּל אֵלּוּ הָיוּ לִפְנֵי שֶׁנּוֹלַד וְלָמָּה לְהִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם כְּלָל? וְאוּלַי זֶה נִשְׁמָע כְּמִין צְחוֹק, אֲבָל זֶה מְצִיאוּתִי מַמָּשׁ, וּמִי שֶׁמַּרְגִּיל עַצְמוֹ לְחָיוֹת כָּכָה יֵשׁ לוֹ חַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא מַמָּשׁ.

וְתֵדְעִי לָךְ, שֶׁתִּצְטָרְכִי לְמוּד זֶה בְּכָל שְׁלָבֵי הַחַיִּים, לִשְׁכֹּחַ תָּמִיד אֶת הֶעָבָר וּלְהַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, הֵן עִם רְגָשׁוֹת שֶׁלָּךְ בְּעַצְמֵךְ וְהֵן עִם הוֹרִים אוֹ חֲבֵרוֹת אוֹ שְׁאָר בְּנֵי מִשְׁפָּחָה, וְהֵן בְּחַיֵּי הַנִּשּׂוּאִין שֶׁלָּךְ כְּשֶׁיַּגִּיעַ הַזְּמַן בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ, מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִדָּה זֹאת שֶׁל הִתְחַדְּשׁוּת הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים וְתָמִיד אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְמוֹדֵד עִם הַמַּצָּב וּלְמְצֹא עֵצָה לְנַפְשׁוֹ, כִּי אֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ מֵחֲמַת מַחֲשָׁבוֹת מִן הֶעָבָר שֶׁלּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוּם עָבָר כְּלָל!

עַל כֵּן תַּרְגִּילִי עַצְמֵךְ בְּמִדָּה קְדוֹשָׁה זֹאת שֶׁל הִתְחַדְּשׁוּת, שֶׁהִיא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַגִּיעַ לְכָל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת, וְאָז תִּרְאִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ קָשֶׁה לִמְחֹל וְלִסְלֹחַ לְכֻלָּן, וְתִחְיִי חַיִּים שְׂמֵחִים וַעֲלִיזִים וְתִהְיִי הֲכִי מְאֻשֶּׁרֶת בִּימֵי חַיַּיִךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַיִךְ וּפוּרִים מֵאִיר וְשָׂמֵחַ.

"וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ" – רֶמֶז לְהִתְבּוֹדֵד בְּשִׂפַת הָאֵם

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו׳ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא זָכוֹר י״ב אֲדָר תשפ״ד

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר

אָשִׁיב לָאִישׁ

וְיִזָּרַח לָנֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ עִם הַהוֹדָעָה שֶׁהוֹעַלְתָּ לְהַשִּׂיג לְשׁוֹנוֹת שֶׁל עֵגֶל חָלָק לִכְבוֹד חַג פּוּרִים הַקָּדוֹשׁ, וַאֲנִי מְאֹד מוֹדֶה לְךָ עַל זֶה, וְאוֹדוֹת הָעִנְיָן בָּזֶה אֵיזֶה קֻשֶׁר יֵשׁ לְלָשׁוֹן לְחַג פּוּרִים, הֲרֵי אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים מָזְכָּר בַּמְּגִלָּה כַּמָּה פְּעָמִים אֶת חֲשִׁיבוּת הַ"לָשׁוֹן" וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר א כב) וַיִּשְׁלַח סְפָרִים וְגוֹ' אֶל עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ, לִהְיוֹת כָּל אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ, שֶׁמִּרֶמֶז בָּזֶה עִנְיַן שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאָדָם יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ "כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ" הַיְנוּ בִּשְׂפַת הָאֵם שֶׁלּוֹ וּבְלָשׁוֹן שֶׁהוּא רָגִיל לְדַבֵּר בּוֹ, שֶׁזֶּה נִקְרָא "כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ רֵעֵהוּ", וְכֵן כְּתִיב (שָׁם ח ט) וְאֶל הַיְהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם, הֲרֵי הַמְּגִלָּה מַדְגִּישָׁה אֶת חֲשִׁיבוּת הַלָּשׁוֹן שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן יֵשׁ בָּזֶה קֶצֶת קֻשֶׁר וְסִמִיכוּת לַ"לָשׁוֹן" לְחַג פּוּרִים, וּבָזֶה אֲנַחְנוּ מִתְפַּלְּלִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁנִּזְכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת לְשׁוֹנֵנוּ וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה דִּבּוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְנוֹתְנִים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם "וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן", וְנָתַן לָנוּ הָאֶפְשָׁרוּת לְקַדֵּשׁ פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ בְּכָל מִינֵי קְדֻשׁוֹת.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְזַכֵּנוּ לְחַג פּוּרִים קָדוֹשׁ וְנִזְכֶּה לִפְעֹל בּוֹ כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ וּפוּרִים מֵאִיר וְשָׂמֵחַ.

מִכְתָּב כְּלָלִי עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיִּקְרָא – שַׁבָּת זָכוֹר

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא י"ב אֲדָר שֵׁנִי הַ'תשפ"ד

אָשִׁיב לָאִישׁ

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשָּׁבוּעַ קוֹרִין פָּרָשַׁת וַיִּקְרָא, וְהִיא פָּרָשַׁת זָכוֹר, וְעֶרֶב פּוּרִים, וְקֶשֶׁר פְּשׁוּט יֵשׁ בֵּין קְדֻשׁוֹת אֵלּוּ, שֶׁעָלֵינוּ לְהַטּוֹת אָזֶן לְקוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לָנוּ בְּכָל עֵת, לָבוֹא וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו, וְלִזְכֹּר מַעֲשֵׂה עֲמָלֵק שֶׁהוּא הַיֵּצֶר הָרַע וְהַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי הַמְּנַסֶּה לְסָתֵם אָזְנֵי הָאָדָם מִלִּשְׁמֹעַ קוֹל קְרִיאַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה הוּא עִקַּר הַכְּלִי קִבּוּל שֶׁל אָדָם לַעֲזֹר לוֹ לְהַגִּיעַ לְכָל כּוֹחוֹתָיו, וְעַל כֵּן הַמַּחֲרִישׁ לְחֲבֵרוֹ חַס וְשָׁלוֹם מְשַׁלֵּם דְּמֵי כֻלּוֹ, וּכְבָר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן כ״א) שֶׁחוּשׁ הַשְּׁמִיעָה הוּא אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כב יז) שְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים, וְעַל כֵּן כָּל הַנֵּס שֶׁל פּוּרִים הָיָה עַל יְדֵי שֶׁהִתְחַזְּקוּ בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים וְהִקְשִׁיבוּ לְדִבְרֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר, כִּי הַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר עוֹרְרוּ אוֹתָם עַל זְכוּךְ חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לִשְׁמֹעַ קוֹלוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ בִּזְמַנִּים שֶׁנִּרְאִים כְּמוֹ הַסְתָּרָה וְהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה, אַף עַל פִּי כֵן הַצַּדִּיקִים מְגַלִּים אֶת אָזְנֵנוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹרֵא אוֹתָנוּ, אֲפִלּוּ אִם זֶה בְּצוּרָה קְטַנָּה מְאֹד כְּמוֹ אָלֶף זְעִירָא שֶׁל וַיִּקְרָ״א, אֲבָל אִם מַטֶּה אֹזֶן גַּם שָׁם שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקוֹל גָּדוֹל וְחָזָק מְאֹד.

וְיֵשׁ לוֹמַר שֶׁזֶּהוּ הָעִנְיָן שֶׁל ״אָזְנֵי הָמָן״ [הָמָן-טַאשְׁן] שֶׁנּוֹהֲגִים לֶאֱכֹל בְּפוּרִים, לְהַרְאוֹת שֶׁזֶּהוּ כּוֹחוֹ שֶׁל הָמָן הָרָשָׁע לְנַסּוֹת לְסָתֵם אֶת הָאָזְנַיִם שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִלִּשְׁמֹעַ אֶל הַחֲכָמִים, וְאָז קָנָה אוֹתָם לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵפֵר אֶת עֲצָתוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְזָכִינוּ לִקְדֻשַּׁת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (אֶסְתֵּר ט ד) ״וְשָׁמְעוֹ״ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינוֹת, וְזֶה אֲשֶׁר מַצִּיל אוֹתָנוּ בְּכָל דּוֹרוֹ וָדוֹר,

אָשִׁיב לָאִישׁ

עַל כֵּן בּוֹאוּ נָא אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים וּנְנַצֵּל יָמִים אֵלּוּ בְּקֶדֶשׁה וְטָהֳרָה כָּרָאוּי, וְנַרְבֶּה מְאֹד בִּצְעָקָה וּזְעָקָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּרָטֵי הַחַיִּים, עַד שֶׁנִּזְכֶּה לִפְעֹל כָּל הַיְשׁוּעוֹת הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת, וְלִרְאוֹת בַּהֲרָמַת קֶרֶן יִשְׂרָאֵל וּבִגְאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

בַּקָּשָׁה וְאַזְהָרָה חֲמוּרָה

בַּזְּמַן הָאַחֲרוֹן בָּאוּ לִידִיעָתִי מִקְרִים מְזַעְזְעִים שֶׁל נְהִיגָה בָּרֶכֶב בִּפְרָאוּת וּבְהֶפְקֵרוּת, בִּפְרָט אֵצֶל אַבְרֵכִים וּנְהָגִים חֲדָשִׁים שֶׁבֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכִּמְעַט בָּאוּ לִידֵי סַכָּנַת נְפָשׁוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְיֵשׁ כָּאֵלּוּ שֶׁחוֹשְׁבִים שֶׁפַּסֵּי הֶאָטָה הֵם כְּמוֹ מִשְׁחָק, וּבֵין פַּס לְפַס נוֹתְנִים גָּז וְנוֹסְעִים כְּמוֹ פֶּרָא אָדָם, וְהִגִּיעַ לְמַצָּב כָּל כָּךְ חָמוּר עַד שֶׁאֲנָשִׁים מְפַחֲדִים לָלֶכֶת בָּרְחוֹב פֶּן יָבוֹא אֵיזֶה נַהַג מִטָּרֵף בִּמְהִירוּת וּבְהֶפְקֵרוּת וְיסַכֵּן כָּל הָעוֹבְרִים בַּכְּבִישׁ, עַל כֵּן אֲנִי מוֹחֶה עַל זֶה בְּתַקִּיפוּת חֲזָקָה וּמַכְרִיז בְּקוֹל גָּדוֹל, **מִי שֶׁאֵין לוֹ סַבְלָנוּת לִנְסֹעַ לְאִטּי, וּבִפְרָט בְּתוֹךְ הַכְּבִישִׁים שֶׁבְּעִירֵנוּ, וְהוּא מֻכְרָח לְהוֹצִיא הָעֲצַבִּים וְהַמֶּרֶץ שֶׁלּוֹ בְּיוֹשְׁבוֹ תַּחַת הַהֶגֶה, שֶׁלֹּא יָהִין לִנְהֹג רֶכֶב, כִּי הוּא מְסַכֵּן אֶת עַצְמוֹ וְכָל הַהוֹלְכִים בָּרְחוֹב,** וְנַעֲמִיד עַל זֶה מְפַקְּחִים מְיֻחָדִים שֶׁיְּטַפְּלוּ בָּזֶה וְיִשְׁלְלוּ רִשְׁיוֹנוֹת, כִּי לֹא מַגִּיעַ לְנֶהֱג כָּזֶה זְכוּת נְהִיגָה כְּלָל.

וְאַזְהָרָה זֹאת חֲשׁוּבָה בְּכָל עֵת **וּבְיוֹתֵר בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁל פּוּרִים** שֶׁכָּל הָרְחוֹבוֹת מְלֵאִים עִם אֲנָשִׁים וִילָדִים בְּלִי עַיִן הָרָע, וְעַל כֵּן לֹא יָהִין אָדָם לַחֲשֹׁב לִנְהֹג רֶכֶב אִם אֵין לוֹ סַבְלָנוּת עֲצוּמָה לִנְסֹעַ לְאִטּי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם נָגַע בְּטִפָּה שֶׁל יַיִן אוֹ מַשְׁקֶה חָרִיף אַחֵר, לֹא יַתְחִיל לַחֲשֹׁב לָקַחַת מַפְתְּחֵי שֶׁל רֶכֶב בְּיָדוֹ, כִּי יַעֲמִדוּ עַל זֶה פַּקְחִים מְיֻחָדִים בְּלִי וַתְּרָנוּת, וּלְשׁוֹמְעִים יִנְעַם וְיָבֹא עֲלֵיהֶם בִּרְכַּת טוֹב.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ וּפוּרִים שָׂמוּר מֵאִיר וְשָׂמֵחַ!